

ЗІ СВЯТОМ ВЕЛИКОДНЯ!

**Шановні студенти,
викладачі та
співробітники!**

*Наближається одне з най-
світліших для усіх християн
свят - світле та величне
Христове Воскресіння!*

*Нехай це свято принесе у наші
серця радість і душевний спокій,
адже воно уособлює перемогу
віри, надії та любові, торже-
ство істини та справедливості,
велич духу. Із відкритою душею
і чистим серцем, почуттям ра-
дісної благодаті та очищення,
віри у краще майбутнє.*

*Бажаємо усім у ці весняні дні відчувати повноту життя, родинне тепло та затишок.
Бажаємо всім здоров'я, добробуту й успіхів у добрих справах!*

Редакція газети

Дорогою науки, мудрості й добра...

Так назвали життєвий шлях Федора Степановича Арвата організатори «Других арватівських читань» у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя, присвятивши їх 85-річчю з дня народження дійсного члена Академії педагогічних наук України Заслуженого працівника народної освіти України професора, який з 19 серпня 1978 року по 26 вересня 1995 року очолював Ніжинський державний педагогічний інститут імені М.В.Гоголя. За цей час він розбудував і модернізував навчальний заклад і вивів його на рівень провідних у нашій державі.

Та професійна планка, яку визначив ректор Арват у своїй стратегічній діяльності, і сьогодні є високою для Гоголевого вишу, зазначив його теперішній ректор професор Олександр Бойко, відкриваючи міжнародну науково-практичну конференцію.

64 відсотки викладачів мають наукові ступені. Усі 30 кафедр – підручники або монографії. Такими показниками похвалився проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків професор Олександр Мельничук. Помічник ректора, Заслужений працівник науки

й освіти України доцент Петро Николенко назвав Федора Арвата в числі керівників, які в 70-80-ті роки реформували вищу освіту «знизу» всупереч ідеологічним установкам тогочасної влади «зверху». Вони перетворювали «кузню кадрів» у «лабораторію творчої співпраці» викладача й студента, вчителя й учня. Чи легко їм було? Федора Арвата відзначали нагородами: Трудами й державними – орденами: Герою Червоного Прапора, Дружби народів. І в той же час він відчував на собі тиск партійної номенклатури, яка не любила незалежних інтелектуалів.

У таких умовах ректор Арват насажував усіх історією давнього навчального закладу, ініціюючи створення музеїв, відновлюючи девіз засновників Безбородьків на фронтоні старого корпусу і встановлюючи пам'ятник одному з них. Саме за нього 1979 року тут відбулася перша Всесоюзна науково-практична конференція, присвячена Миколі Гоголю. Сьогодні у виші активно діє Гоголезнавчий центр, очолюваний доктором філологічних наук професором завідувачем відділу слов'янських літератур Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України

Павлом Михедом. На пленарному засіданні він доповідав про творчість Гоголя в європейському контексті.

Усі, хто згадував Федора Степановича, пройшли його вишкіл, який спрямував їх подальшу життєву долю і високий професіоналізм.

Успіхи Ніжинської вищої школи зробили престижним місто, відзначив заступник міського голови Олег Баранков. І тому заслуги академіка Арвата визнані громадськістю. Його ім'ям названо одну з вулиць і встановлено меморіальну дошку на будинку, де він мешкав із родиною.

Конференція продовжилася в п'яти секціях, які стосувалися методики викладання мови та літератури, а також перекладацьких, мовознавчих та літературознавчих проблем. Адже Федір Арват і його дружина, професор Нінель Арват, досліджували філологію.

Першими науковими розвідками обмінювалися в окремій секції студенти, ліцеїсти та школярі з Ніжина, Львова, Чернігова, Прилук та Підмосков'я, яких привезла в рідне місто їхня вчителька – випускниця Гоголевого вишу Олена Шекера.

Надія ОНИЩЕНКО

ЩОДЕННИК ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 23.01.2013 р. № 46 «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2012/2013 навчальному році» Ніжинський державний університет затверджено базовим вищим навчальним закладом для проведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «українська мова і література». І протягом трьох років поспіль наприкінці квітня до Гоголівського університету з'їжджалися студенти вищих навчальних закладів з усієї України, щоб саме тут авторитетне журі визначило кращих з кращих серед знавців української мови та літератури. Очолювала журі Бойко Надія Іванівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. Серед членів журі авторитетні мовознавці та літературознавці: Чернюк Сніжана Леонідівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри новітньої української літератури та соціальних комунікацій Житомирського державного університету імені Івана Франка; Сінченко Олексій Дмитрович – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури, компаративістики і соціальних комунікацій Київського університету імені Бориса Грінченка; Скорина Людмила Вікторівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури і компаративістики Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького; Валюх Зоя Орестівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української філології Київського національного лінгвістичного університету; Симоненко Людмила Олександрівна – кандидат філологічних наук, професор, провідний

науковий співробітник Інституту української мови НАН України; Лаврінець Олена Яківна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська

академія»; Бондаренко Юрій Іванович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання української мови і літератури Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя; Бойко Вікторія Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя; Давиденко Лариса Борисівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя; Моціяка Олена Миколаївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя; Ніна Іванівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

Цього ж дня учасники відвідали музейний комплекс університету, картинну галерею та Музей рідкісної книги.

24 квітня студент Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського Шкабара Сергій Володимирович шляхом жеребкування обрав для II туру олімпіади варіант №4 завдань з української мови.

Наступного дня, 25 квітня, після завершення конкурсної програми, учасники олімпіади мали змогу ознайомитися з перевіреною роботою та подати апеляцію.

На урочистому закритті олімпіади було підведено підсумки. Також були відзначені кращі знавці мови і літератури в окремих номінаціях.

Серед номінантів, які відзначилися з мови: Волокніна Марія Володимирівна (ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» Горлівський інститут іноземних мов) – «кращий знавець основ етимології»; Стратілат Олена Вікторівна (Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна) – «кращий знавець історичної граматики»; Дяченко Наталія Сергіївна (Кіровоградський державний педагогічний університет імені В.Винниченка) – «кращий знавець фразеології»; Аркуша Алла Володимирівна (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) – «кращий знавець лексикології»; Верлата Анна Сергіївна (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника) – «кращий знавець морфології»; Шаренко Юлія Олександрівна (Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди) – «кращий знавець фонетики»; Довганич Наталія Анатоліївна (Львівський національний університет імені Івана Франка) – «кращий знавець синтак-

Відкриття олімпіади: учасників вітає декан філологічного факультету О.Забарний

23 квітня 2013 року на II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з української мови і літератури до Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя прибуло 63 студенти 36 вузів України. Учасників олімпіади привітав проректор з науково-педагогічної та методичної роботи Самойленко Олександр Григорович. Студентка Прикарпатського національного університету імені Васи-

лі Стефаника Бачкур Надія Василівна, яка втретє приїждить до Ніжина на Олімпіаду, під час жеребкування обрала варіант №3 завдань з української літератури.

Студентка Прикарпатського національного університету імені Васи-

лі Стефаника Бачкур Надія Василівна, яка втретє приїждить до Ніжина на Олімпіаду, під час жеребкування обрала варіант №3 завдань з української літератури.

СТУДЕНТСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ

сису»; Бачкур Надія Василівна (Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника) та Бенюв Роман Володимирович (РВНЗ «Кримський гуманітарний університет») розділили номінацію «за наполегливість у досягненні мети».

Журі олімпіади також відзначило номінаціями учасників олімпіади за результати з літератури: Клименко Анастасію Ігорівну (ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» Горлівський інститут іноземних мов)

– «за найкраще знання теорії віршування»; Сивець Тетяну Василівну (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) – «за найкращі знання з історії літератури»; Веретільник Світлану Василівну (Київський університет імені Бориса Грінченка) – «за ґрунтовні знання сучасних літературних теорій»;

Результати I туру (роботи з української мови) II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «українська мова і література»

Кращі результати з літератури були у Шостак Ольги Олександрівни (Рівненський державний гуманітарний університет) – 85 балів; Лаптевої Юлії Олегівни (Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара) – 84 бали; Мазко Оксани Віталіївни (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) – 80 балів; Кісільова Анастасія Ігорівна (Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького) – «за фахове володіння літературознавчим аналізом»; Мазко Оксана Віталіївна (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) – «кращий знавець давньої української літератури»; Лаптева Юлія Олегівна (Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара) – «кращий знавець сучасного шевченкознавства»; Красовська Юлія Сергіївна (Житомирський державний університет імені Івана Франка)

Переможці олімпіади разом з членами журі та оргкомітету заходу

– краще есе «Народництво як соціокультурний феномен»; Шостак Ольга Олександрівна (Рівненський державний гуманітарний університет) – «найкращі знання з літератури».

Результати II туру (письмові роботи з української мови) II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «українська мова і література»

Кращі результати з мови показали: Онатій Анастасія Віталіївна (Національний університет «Києво-Могилянська академія» – 83 бали; Мазко Оксана Віталіївна (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) – 82 бали; Аркуша Алла Володимирівна (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) – 81 бал; Бевза Вікторія Юріївна (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського), Красовська Юлія Сергіївна (Житомирський державний університет імені Івана Франка) та Лаптева Юлія Олегівна (Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара) – 80 балів.

Результати переможців II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «українська мова і література» проведеного 22-26 квітня 2013 року на базі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

I місце – Лаптева Юлія

Олегівна (Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара);

II місце – Мазко Оксана Віталіївна, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) та Онатій Анастасія Віталіївна (Національний університет «Києво-Могилянська академія»);

III місце – Бевза Вікторія Юріївна (Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського),

Шостак Ольга Олександрівна (Рівненський державний гуманітарний університет) та Сенета Марія Іванівна (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка).

Переможців вітали ректор Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, доктор політичних наук, професор Бойко Олександр Дмитрович; голова журі, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови НДУ імені Миколи Гоголя Бойко Надія Іванівна; заступник голови оргкомітету, декан філологічного факультету, кандидат педагогічних наук, доцент Забарний Олександр Вадимович; доктор філологічних наук, завідувач кафедри української літератури НДУ імені Миколи Гоголя Хархун Валентина Петрівна.

Наш кор.

На екскурсії біля Пам'ятного знаку Героям Крут

ІІІ РЕГІОНАЛЬНИЙ СЕМІНАР З ПИТАНЬ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

26 квітня 2013 року на кафедрі іноземних мов НДУ імені Миколи Гоголя було проведено ІІІ Регіональний науково-методичний семінар «Професійна освіта: актуальні проблеми викладання іноземних мов». У роботі семінару брали участь викладачі іноземних мов неможливих ВНЗ міста Ніжина.

Традиційно метою проведення цього заходу було обговорення проблем навчання студентів іноземній мові з урахуванням потреб майбутніх фахівців, аналіз основних підходів щодо викладання іноземної мови професійного спрямування, а також застосування інноваційних технологій у процесі викладання іноземної мови спеціального життєвого та обговорення шляхів їх впровадження в навчальний процес.

З вітальним словом до учасників семінару звернулася завідувач кафедри іноземних мов доцент Долматова М.П. Вона, зокрема, зупинилася

на основних факторах мотивації вивчення іноземних мов студентами неспеціальних факультетів. Старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут» Уривалкіна К.П. зупинилася на проблемах самостійної роботи студентів як складової успіху при вивченні іноземної мови професійного спрямування. Викладачі англійської мови Ніжинського медичного коледжу Чернігівської обласної ради Руденко Ю.С. та Довгаль Н.А. виступили з цікавими доповідями про інноваційні технології як засіб активізації розумової діяльності студентів під час вивчення іноземної мови професійного спрямування. Про місце і роль схем-зразків у процесі засвоєння граматичного матеріалу на заняттях із німецької мови підготувала змістовну доповідь доц. кафедри іноземних мов Благініна С.В. Проблеми формування навчальної компетенції

студентів неможливих вищих навчальних закладів був присвячений виступ ст. викл. Ярешка В.І. Викладач кафедри іноземних мов Коваль Т.В. зупинилася на шляхах подолання труднощів сприймання студентами іноземного мовлення на слух за допомогою інноваційних технологій. Проблеми підвищення ефективності вивчення іноземних мов на неспеціальних факультетах був присвячена доповідь викл. Антонюк Л.А.

Загалом у семінарі брали участь 12 викладачів іноземної мови. Доповідачі намагалися не просто викласти відповідну інформацію, а й наочно продемонструвати результати своїх професійних пошуків та творчої діяльності студентів. Виступи супроводжувалися жвавим обговоренням та обміном думками. Кожен учасник семінару почув для себе багато корисної інформації, яку можна використати в подальшій роботі.

Кафедра іноземних мов

Молодь НДУ обирає здоровий спосіб життя

18 квітня у студентському кафе «Юність» Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя відбувся благодійний рок-концерт «Молодь обирає здоровий спосіб життя», організована соціально-гуманітарним відділом та студрадою університету.

У благодійній акції були заявлені гурти з Чернігівської, Сумської, Полтавської області, Києва. Але через проблеми з транспортом не всі з них могли вчасно прибути на концерт. Так, змогли прибути на концерт гурти «Мрії життя» (Ніжин), «Вирій» (Ніжин), «Тишина» (Чернігівська область), «Holden Caulfield» (Конотоп), дует у складі студентів НДУ Андрія Ковальчука та Влада Булденка.

Під час концерту роздавалися засоби індивідуального захисту та інформаційні листки щодо пропаганди здорового способу життя, профілактики захворювання СНІДу, алко- та наркозалежності.

Ініціативна група студради поцікавилася у глядачів, які відвідали акцію, їхніми враженнями:

Артем Сорокін: «маса емоцій, багато незабутніх вра-

жень, дякую, що в Ніжині проводяться такі акції!»;

Михайло Шатун: «Класна музика, класне заповнення пауз, класний репертуар, класна агітація»;

Дмитро Онищенко: «Від імені гурту «Тишина» дякую організаторам, усім учасникам акції, які не пошкодували часу і прийшли на благодійний рок-концерт».

Кошти, зібрані під час благодійного рок-концерту, були спрямовані для потреб Ніжинського обласного притулку для дітей, позбавлених батьківського піклування.

Наш кор.

На фото: виступає рок-гурт «Тишина»;

ініціативна група студради університету: Вікторія Охріменко, Катерина Топчій, Ірина Панченко, Ксенія Голубова

Сторінками архіву емоцій

Я тепер знаю чим займаються жінки у другій половині життя... Вони колекціонують спогади. А найбільш вдумливі та вразливі з них (мова, безперечно, іде про жінок) колекціонують емоції. Ці спогади, як і емоції власне і є психологічними збудниками їхнього життя.

«Архів емоцій» - саме так назвала свою першу книгу поезій моя колега, старший викладач кафедри української літератури Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя Тетяна Сидоренко. Це ім'я добре відоме ніжинцям та вихованцям Гоголівського вузу за трьома попередніми книгами авторки «Ізсередини», «Чечевиця» та «Балувана Галя», у яких письменниця виявила свій непересічний талант прозаїка. Досвід журналістської роботи навчив Тетяну Олексіївну писати влучно, вагомо і переконливо. Її прозові твори – це соціальний зріз часу і подій, починаючи з 80-х років ХХ століття і донині, пропущений через серце і помисли жінки у всіх її виявах: кохана, наречена, мати, колега, товариш...

І ось нова книга. Що ж нового принесла авторка із царини прози в царину поезії? Перш за все – дійсно справжні, не-подробні жіночі емоції. І, як на мене, чоловіка, доволі цікаві і оригінальні. Сама пані Тетяна протестує проти залучення її нової книги до жанру поезії. Вона визначає жанр своїх творів як штрихи, або начерки. Саме так і написала у підзаголовку своєї книги: «Штрихи»... Цілком закономірно виникає риторичне запитання: «Штрихи з кого чи з чого?» З часу, з людей, з думок, які супроводжують неординарну, ерудовану, інтелігентну жінку у її життєвих пошуках і здобутках. Чи, можливо, це дійсно такі начерки, замальовки, або ж часові зліпки з емоцій, які супроводжують її не таке вже й буденне життя? Саме це і маеш визначити ти, шановний читачу, мандруючи сторінками цієї збірки.

Особисто для мене – це все таки поезія. Бо несе вона у собі отой сильний емоційний імпульс, який збуджує, хвилює і поцілює в серце. І хоч не всі ознаки лірики проявляються у зазначених текстах – у головному вони визначальні – це справді індивідуальне пообразне сприйняття світу. Світу, який не лише віддзеркалюється у жіночій душі чи серці, але й переосмислюється, набуває нових кольорів (і далеко не райдужних), вибликає певні емоції, що, власне, і закарбовують його у пам'ять. Вслухайтесь лишень:

Гармонія

День сьогодні мабуть таки гармонійний

Все витримано в одному тоні

Сіре небо сірі дерева

Сірі клапти снігу на сірих дорогах

Сірі машини сіра собача тічка

Навіть усі перехожі чомусь у сірих куртках

І пальтах також сірих

Саме повітря від цього здається сірим

Лише далеко-далеко щось рожевіє

Вдивляюся і бачу то дитяча коляска

Яку везе молодесенька мама з великим серцем

Мама і донечка.

(тут і далі у тексті збережено авторський стиль і пунктуацію).

Що ж ще карбує жіноча пам'ять, мандруючи життям? Та практично все, із чого оце життя зіткане: і віру, і надію, і любов, і ненависть, і навіть ніким не затребувані

роздуми про сутне.

Піймав себе на думці, що мені дуже цікаві оті роздуми, бо вони справжні і об'єктивні, а не вигадані мрійливим ліриком на кухні після другої чи третьої чарчини. Ці роздуми-емоції потрібні мені. Бо все, виявляється, у цьому житті можна пояснити. Тільки слід запам'ятати: коли працюєш розумом, завжди варто дослухатися до серця. Чи не збрехав, не злукавив?!

Пані Тетяна вміє переконувати. Осо-

бисто для мене, вона зовсім по-іншому прочитала Книгу буття. Не пам'ятаю, хтось із скептиків твердив, що біблійні тексти не мають варіативності... Ще й як мають! Тільки сприймати усе треба на віру, з чистим розумом, з чистим серцем і, бажано, з чистими руками. Бо виявляється:

Творити благо мабуть востократ важче

Ніж займатися благодійністю

Бо благодійність це лишень слово

А благо це те що йому передує.

А ще я вдячний своїй колезі, що у своїй збірці вона уклала такий собі «інтелектуально-емоційний курс» новітньої української літератури. Бо начитавшись Андруховича, Дністрового, Жадана, Роздобудько, Карпи та ще з десяток «молодих класиків», вона відчуває те ж саме, що і я... А я боявся у цьому собі зізнатися... думав, що щось не розумію чи не сприймаю. А от Антоніча ми сприймаємо з авторкою по-різному. І це чудово.

Я люблю слідувати за логікою її суджень. Вони обґрунтовані і чесні. Саме в цій правдивості й гніздиться сутне. Ось як авторка пише до Емми Авдієвської: Ваша поезія і проза вгризається в душу і серце. Саме «вгризається». Ось чому, виявляється, поезія потребує такої каторжної роботи душі.

Кажуть, що хороші книги дають відповіді на багато запитань... Не знаю, чи потрібно мені було шукати відповіді на усі хвилюючі питання саме у цій книзі? Певно, ні! Та, власне, я і не шукав. Але в одному я твердо переконаний – ця книга не лишила мене байдужим. Вона схвилювала, змусила дещо переосмислити, зізнатися у власній поверховості... Бо життя таки різне, і добре, що в кожному з нас живе «міфологічна ам-

незія», яка дозволяє звільнитися від усього, що, власне, і заважає нам жити.

Проте, виявляється, пам'ять - річ значно тривкіша, аніж хотілося. І вона також значною мірою впливає на наше буття. Ось чому:

Зустріч колишніх коханців це смішно чи зворушливо

А чи по-акторськи витримано

Коли треба дивитися або в очі або нікуди

Бо на категорії тіла вже поставлена крапка...

Винувата розлилась із чашки не до кінця

Задубіла кава «Еспресо»

І злегка пахне Камю.

Хочете посперечатись? А чи варто... Ще однією позитивною рисою поезії пані Тетяни є те, що вона нікому нічого не нав'язує. Вона просто колекціонує емоції. От і все.. Щоправда, відстоюючи при цьому свою власну філософію. «Філософію абсурду», «Філософію краси», «Філософію холопства», «Філософію помилок». І знову ж таки, нічого не нав'язуючи, тільки карбуючи...

Вона знайшла для цього цікаву форму – емоційно-психологічної світлини.

Погляньте, як це закарбовано у поезії про Чорнобиль 1986 року:

Мертве місто

Одна-єдина життєва ознака

Невимкнені світлофори на перехрестях

Що кліпають різнокольоровими очима

Простіть нас люди

І враз захотілося глянути в небо

Щоб сльози назад закотилися в очі

А в небі над містом чомусь літав

Одинокий лелека.

Спробуйте лишитися байдужими? Лишилися... Тоді у Вас проблеми із серцем.

Не відаю, чи правий я у своїх судженнях? Але глибоко переконаний, що такі книжки потрібні людям. Принаймні для того, щоб переконатися, що вони такі люди, адже «сьогоднішній день суцільна велика гримаса», тотальне знущання над усім людським. І, мабуть, правий таки був Лазар Баранович у своїй полеміці з Варлаамом Ясинським, коли сказав: «Красиве - це те, що утаємничене». Як просто і сильно. І здається, до чого тут емоції? Не поспішайте, вдумайтесь... Саме в цьому і сенс цієї книги, яку так неоднозначно сприйняли мої колеги.

А я вдячний авторці. Вдячний за те, що зуміла провести мене лабіринтами своєї (і водночас моєї) душі. Вдячний за те, що укріпила в душі, а можливо і у вірі. Що в одвічному діалозі жінки і чоловіка не зрушила баланс терезів. А ще - що у своїй емоційній пам'яті лишилася такою ж чесною перед своїм родом. У приватній розмові авторка зізналася, що ілюстрацію для обкладинки підбирала із кількох сотень варіантів. А зупинилася на «Млині в Задамі» найвизначнішого в світі художника-імпресіоніста Клода Моне, бо так продиктував їй передостанній «штрих» збірки – «Дідівський млин»:

Часи минають як вода

Що крутять млин життя людського

Та білий хліб і чорний хліб

В усі віки лише від Бога

Я їй вірю...

Олександр Забарний, доцент кафедри методик викладання мови і літератури НДУ

Р.Шеклі

НЕБЕЗПЕЧНИЙ ПРИЗ

Закінчення. Початок у
№5, №6 за 2013 рік

Він мчав між сосен і беріз, проскочив повз поодинокі будинки. З його широкого вікна на Редера витріщилися якісь обличчя. Напевне, хтось із мешканців будинку уже зателефонував томпсону, тому що вони уже майже дихали йому в потилицю, коли він добрався до розмитого ярка. Оті сумирні, добре виховані, законослухняні люди не хотіли, щоб йому пощастило втекти, з гіркотою подумав Редер. Їм не терпілось побачити власними очима, як то воно вбивають, та ще побачити зблизка! Або, можливо, вони хотіли побачити, як його ледь не вбили.

По суті справи, це одне і те ж.

Він скотився в яр, заховався в густому підліску і зачаївся. Понад обома схилами з'явилась томпсонівська банда, просуваючись повільно, фіксуючи найменші рухи. Коли вони проходили зовсім близько, паралельно один одному. Редер затамував дихання.

Різно пролунав постріл з револьвера. Але то стрілець поцілів усього лише в білку. Вона декілька раз тріпнула і застихла.

Лежачи у чагарнику, Редер почув звуки кіностудійного гелікоптер над головою. Йому хотілося знати, чи була якась із камер націлена на нього. Таке було можливим. І якби хтось дивився, то, можливо, якийсь добрий самаритянин допоміг би...

Тож дивлячись вверх, на гелікоптер, він надав своєму обличчю набожний вираз, благально склав руки і молився. Мовився мовчки, бо глядачі не люблять релігійну «показуху». Але губами він ворухив. Це було право кожного.

І з його вуст виходила шира молитва. Одного разу якийсь читач по губам серед глядачів помітив як один утікач зробив лише вигляд, що читає молитву, а насправді просто розказував таблицю множення. Немає спасіння такої людині!

Редер закінчив молитися. Зиркнувши на годинник, він побачив, що попереду ще приблизно дві години.

А він не хотів помирати! Це не варто того, скільки б там вони не платили! Напевно, він був тоді не при своєму розумі, зовсім божевільним, щоб погодитися на таке...

Але він знав, що то – неправда. І пригадав, що насправді він був цілком при здоровому розумі і зробив все це цілком свідомо.

За тиждень до всього цього він був на сцені «Погибельного призу», кліпаючи очима під софітами, і Майк Террі потиснув йому руку:

– «Ну, містере Редере», – сказав Террі урочисто, – ви розумієте правила гри, в яку гратимете?

Редер кивнув:

– «Якщо ви погоджуєтесь, Джиме Редере, то на один тиждень ви станете людиною, на яку полюють. На вас, Джиме, будуть полювати вбивці. Натреновані вбивці, люди, яких розшукують за скоєні ними тяжкі злочини і яких звільняють з-під варті для того, щоб заподіяти оце просте вбивство, передбачене Актом про Добровільне самогубство. Вони будуть намагатися вбити вас, Джиме. Ви усвідомлюєте це?»

– «Усвідомлюю» – сказав Редер. Він також усвідомлював, що якщо за тиждень залишиться в живих, то отримає за все це двісті тисяч доларів.

– «Я вас ще раз запитую, Джиме Редере. Ми нікого не змушуємо грати на межі смерті».

– «Я згоден», – сказав Редер.

Майк звернувся до зали:

– «Пані та панове! Ось переді мною результати повного психічного обстеження Джима Редера, яке, на наш запит, виконала одна незалежна фірма з психологічних тестувань. Копії будуть надіслані кожному, хто бажає глянути на них (за 25 центів на покриття послуг за пересилку). Тест показує, що Джим Редер цілком дідздатний, урівноважений і повністю відповідальний у будь-якому випадку».

Він повернувся до Редера:

– «Ви все ще бажаєте розпочати змагання, Джиме?»

– Так, бажаю.

– Дуже добре, – крикнув Майк Террі. – Джиме Редере, зустрічайте своїх майбутніх убивць.

Під свист глядачів банда Томсона вийшла на сцену.

– Панове! Погляньте на них! – сказав Майк Террі з неприхованим презирством. – Лишень гляньте на них! Анти-соціальні, наскрізь порочні, абсолютно аморальні. У цих людей немає морального кодексу, крім свого потворного кодексу злочинців; немає честі, окрім честі боягузливого найманця-кілера. Ці люди приречені, – приречені нашим суспільством, яке не допустить їхньої діяльності надовго; приречені на ранню і наглу смерть.

Глядачі захоплено закричали.

– «Ну, що ти маєш у відповідь, Клоде Томсоне?» – запитав Террі.

Клод Томпсон, ватажок банди, зробив крок до мікрофона. Це був худорлявий, гладенько поголений, коректно вдягнений чоловік.

– Я вважаю, – хрипло сказав Клод Томпсон: – «Я вважаю, що ми не гірші за будь-кого. Я маю на увазі, що ми, як солдати на війні: вони вбивають. А тільки погляньте на хабарі у владі і державі! Усі беруть хабарі!»

То був мерзенний закон Томсона. Але як швидко та дотепно Террі спростував аргументацію вбивці! Запитання Террі попадали точно в чорну душу

Томпсона.

Наприкінці інтерв'ю Клод Томсон витер спітніле обличчя шовковою хустиною, зиркаючи на своїх товаришів.

Майкл Террі поклав руку на плече Редера:

– «Ось людина, яка погодилась стати вашою жертвою – якщо вам пощастить зловити його».

– «Зловимо», – сказав Томсон з впевненістю, яка почала до нього повертатися.

– «Не будьте аж занадто самовпевненим. Не переоцінюйте своїх можливостей», – сказав Террі. «Джим Редер мав двобої з дикими биками, а зараз перед ним усього лише шакали. Він – звичайна людина. Він – народ, що має означати – останній вирок вам та подібним вам».

– «Він буде наш», заявив Томсон.

– «Іще ось що», – сказав Террі дуже тихо. – «Джим Редер не сам. За ним народ Америки. Добрі самаритяни з усіх кутків нашої могутньої нації готові допомогти йому. Беззбройний, беззахисний Джим Редер може розраховувати на допомогу та милосердя людей, чийм представником він є. Тож не будь таким самовпевненим, Клоде Томсоне! Прості, звичайні люди – за Джима Редера, а таких людей дуже багато!»

Редер обдумував все це, нерухомо лежачи у молодому підліску. Так, люди дійсно допомагали йому. Але вони і убивцям допомагали.

І Редер затремтів.

Він нагадав самому собі, що це ж він сам зробив вибір, і він єдиний несе відповідальність. Психологічний тест підтвердив це.

А втім, наскільки відповідальними були психологи, які піддали його тестуванню? Наскільки відповідальним був Майкл Террі, пропонуючи бідній людині так багато грошей? Суспільство сплело петлю і накинulo її йому на шию, а вішається він сам, з її допомогою, і називає це вільним вибором.

Хто ж таки винен?

– «Ага!» – закричав хтось.

Редер звів погляд і побачив огрядного чоловіка, який стояв поруч. На ньому була кричуща яскрава куртка з твіда. На його ший був бінокль, а в руці ціпок.

– «Пане!» – прошепотів Редер, – будь ласка, не видавайте, будь ласка!»

– «Ей там!» – закричав огрядний чоловік, указуючи ціпком на Редера, – «Ось де він!»

«Божевільний», – подумав Редер, – «Напевно, цей клятий дурень думає, що ми граємось у хованки».

– «Ось тут!», – закричав чоловік. Редер підхопився з прокльонами і побіг.

Коли він вивірився із яру, віддалік побачив білу будівлю. Він повернувся у тому напрямку, а позаду все ще чув голос чоловіка з ціпком:

– «Он туди, туди! Ви що, йолопи, ще й

СПОРТИКА «ПР-ВІСЛЯТОР»

досі не бачите його?!»

Убивці знову стріляли. Перечіплюючись на нерівній землі, Редер пробіг мимо трьох дітей, що гралися біля дерева.

– «Ось він!» – заверещали діти. – «Ось він!»

Редер застогнав і побіг далі. Він добіг до східців будівлі і побачив, що це була церква.

Коли він відкривав двері, куля влучила йому в праве коліно. Редер упав і заповз у церкву.

Телевізійний пристрій у його кишені горлав: «Який фініш, панове, який фініш! Редера підстрілили! Його поранили, він повільно повзе, йому боляче, але він не здається! От який він, Джим Редер!»

Редер лежав у проході біля вівтаря. Він чув радісний дитячий голос: «Він зайшов ось сюди, пане Томсоне. Покваптеся, ви ще можете спіймати його!»

– Чи не вважалася церква свяतिною, – дивувався Редер.

Двері широко розчинилися навстіж і Редер зрозумів, що традицією знехтувано. Він зібрався і, тяжко дихаючи, поповз мимо вівтаря до запасного виходу.

Він опинився на старому кладовищі і повільно повз між хрестами та зоряними вівтарями з мармуру та граніту, через могильні плити та грубі дерев'яні знаки. Куля влучила у надмогильну плиту біля його голови, обдавши його уламками. Редер доповз до краю щойно викопаної могили.

Вони обдурили його, думав він. Усі ті гарні, звичайні, нормальні люди. Чи ж то не вони казали, що він є їх представником? Чи не вони клялися захищати його як себе самих? Бак ні, вони зневажають його. Як він не здогадався раніше? Їхнім фаворитом був отой холоднокровний озброєний з пустими очима бандит Томсон, і Капоне, Віллі-Дитина, Молодий Лочінвар, Ель Сід, Кучулайн – людина без людських надій та страхів. Вони боготворили його, того мертвого, неблаганного робота-вбивцю і ждали відчуття його ступню на своєму обличчі.

Редер спробував ворухнутися і безпорадно гепнувся у свіжовикопану могилу.

Він лежав горілиць, дивлячись у блакитне небо. Незабаром над ним на фоні неба зловісно навис чорний силует. Дзенькнув метал. Силует повільно цілився в нього.

І Редер остаточно зрікся будь-якої надії.

– «СТОП, ТОМПСОНЕ!», – заревів гучний голос Майка Террі.

Револьвер колихнувся.

– «Зараз одна секунда на шосту. Тижень скінчився! ДЖИМ РЕДЕР ВИГРАВ!»

Почулись несамопиті крики і аплодування глядачів у студії.

Банда Томсона, яка стовпилася навколо могили, виглядала пригнічено й понуро.

«Він виграв, друзі, він виграв!» – про-

кричав Майк Террі. «Гляньте, гляньте на ваші екрани! Уже прибула поліція, вони відтягують людей Томсона від їхньої жертви – жертви, яку їм так і не вдалося вбити. *І все це завдяки вам, Добросердним Самаритянам Америки!* Люди, тільки-но погляньте: обережні руки піднімають Джима Редера з відкритої могили, яка була його останнім прихистком. З ними Добра Самаритянка Дженіс Морроу. Може це початок любовного роману? Але здається, Джим знепритомнів, друзі, – йому вводять якийсь стимулятор. Він виграв двісті тисяч доларів! Зараз ми почуємо кілька слів від Джима Редера!»

Хвилинна тиша.

– «Дивно», – промовив Майк Террі. Панове, я боюсь, що ми не зможемо послухати Джима прямо зараз. Лікарі обслідують його. Одну хвилиночку...

Настала тиша. Майк Террі витер спітніле чоло і посміхнувся:

– Панове, це перевтома, жаклива перевтома. Лікар каже мені... Одним словом, друзі, Джим Редер тимчасово не при собі. Але ж це лише тимчасово! Наша компанія JBC наймає найкращих психіатрів та психоаналітиків країни. Ми зробимо все, що в людських силах для цього доблесного юнака. І повністю за наш рахунок».

Майк Террі зиркнув на студійний годинник:

– «Що ж, уже майже час завершувати, панове. Чекайте на оголошення про наше наступне грандіозне захоплююче шоу. І не хвилюйтеся: я впевнений, що зовсім скоро Джим Редер знову буде з нами».

Майк Террі усміхнувся й підморгнув глядачам:

– «Він повинен обов'язково одужати, друзі. *Адже ми всі вболіваємо за нього!*»

КІНЕЦЬ

Переклала Ксенія Ухо, студентки V курсу ф-ту іноземних мов НДУ, відредагував Іван Харитонов

ОГОЛОШЕННЯ

Закінчився міжвузівський студентський конкурс на кращий переклад із англійської мови вірша Вільяма Девіса «Дозвілля» («Leisure»). Оголошуємо його результати. Перше місце посіла магістранта факультету іноземних мов нашого вузу Писаренко Наталія, друге – студентка факультету іноземних мов Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка Чорна Дарина, третє – студентка V курсу Гоголівського університету Прискока Світлана. Вітаємо переможців і бажаємо їм творчого натхнення для нових спроб! А решті учасників – велика подяка за активність і побажання не залишати перекладацьку справу, а бути готовими до нових змагань! На превеликий жаль, інші вузи не надіслали жодного варіанту перекладу. Усього було надіслано 18 спроб. Переможні варіанти будуть надруковані у наступному номері нашої газети, а їх авторів чекають нагороди.

Журі конкурсу:

І.Харитонов, А.Ролік, О.Палій

Нам пишуть

Цими погожими весняними днями на адресу ректора університету професора О.Д.Бойка надійшов лист такого змісту: «Добрий день, Олександр Дмитровичу! До Вас звертається випускниця педагогічного інституту імені М.Гоголя Галина Брагіна. У вільний від роботи час я пишу вірші. Декілька з них пропоную Вашій увазі. Ваше вагомe слово додасть мені сил у творчості...»

Олександр Дмитрович вірші сподобалися, а ще сподобалася та щирість, з якою написаний лист.

Галина Брагіна – наша землячка. народилася у селі Яхнівка Ніжинського району. нині мешкає в смт Десна. Її поезія щира і напрочуд пісенна. Отож, з ректорського благословення ми пропонуємо її вам, шановний читачу.

ЗБУДИ СВОЮ ЗОРЮ

В синім небі летять журавлі, журавлі.

А любов, як зоря, у весни на крилі.

Ти її уночі розбуди, розбуди.

Між далеких зірок свою вірну знайди.

Горді, незрадливі кохання бережуть.

А гідні і сміливі зорі дістають.

Ходить тихо, як сон, літній вечір між трав.

Місяць зорі ясні у полон свій забрав.

Та на землю впадуть, як в серцях знов і знов.

І вірна, і міцна народиться любов.

Горді, незрадливі кохання бережуть.

А гідні і сміливі зорі дістають.

ЗАМКНУТЕ КОЛО.

Кохання чари – п'янке вино.

Затьмарить розум тобі воно.

І не відчуж, коли і я

З дороги збився, згубив свій шлях.

До тебе лину на крилах я.

Зароста, гине стежка моя.

В твоїх долонях весна, весна.

В любові ніжній живе вона.

Доля дарує любов на двох.

Серце квітує з тобою. Ох!

З ТОБОЮ

Вже солов'ї піснями

Пробуджують весну.

Заквітчують нам щастя

І долю молодю.

А як медові груші

Достигнуть у саду.

До тебе, як на свято,

З коханням я прийду.

Приспів:

З тобою, з тобою

Шляхи в житті зійшлись.

Як небо із рікою,

Схилилось над водою

І їм не розійтись.

Як весело і легко

З коханням в ногу йти.

Любов міцна і вірна

Не зрушує мости.

У радості і в горі

За нею йди завжди.

Щоби любов єдину

Навіки зберегти.

Приспів:

З тобою, з тобою

Шляхи в житті зійшлись.

Як небо із рікою,

Схилилось над водою

І їм не розійтись.

«КУБОК ГОГОЛЯ 2013»

3 квітня 2013 року в Гоголівському університеті відбувся традиційний фестиваль студентських команд КВН на Кубок Гоголя. Цього року в ньому взяли участь команди КВН «УМАПАЛАТА» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя); «НА ГРАНІ» (Національний університет біоресурсів і природокористування України, триразові чемпіони «Кубку Гоголя»); «Татари» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя); «ГОП-СТОП» (Ніжинський агротехнічний інститут); «Люди ЧЕ» (Інститут історії, етнології та правознавства (м.Чернігів)); «Конфетка» (Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Шевченка); збірна Київського торговельно-економічного університету; «Я тя умоляю» (Університет «Крок»).

Виступи команд оцінювало авторитетне журі, до складу якого входили Євгенія Туз та Ольга Гузь, організатори студентського проекту «Гоголь жжет», Олег Лісовець, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи; Роман Приходько, голова профкому НДУ; Данил Проконь, директор нічного клубу «Космос»; Максим Білоусенко, редактор ніжинської міської газети «Вісті»; Сергій Охонько, депутат міської ради; Олексій Лейберов, голова профкому співробітників НДУ; Ірина Кириченко, керівник культурно-дозвілєвого центру НДУ. Очолював журі незмінний голова протягом кількох років Олександр Забарний, декан філологічного факультету.

За підсумками конкурсу «Кубок Гоголя» вручили переможцям змагань – збірній Київського торговельно-економічного університету, «срібними» та «бронзовими» призерами стали команди «НА ГРАНІ» та «ГОП-СТОП».

АЛМА МАТЕР

Засновник — колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Газета виходить українською мовою раз на місяць окрім липня і серпня. Обсяг 2 друкаркуш.
Тираж 900 примірників.
Свідectво про державну реєстрацію ЧГ 442-91ПР

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради — Олександр Забарний

Редактор: Наталка Ландар

Члени ради: Григорій Самойленко, Віталіна Скороход, Анна Парубець, Ірина Кириченко, Роман Приходько, Ірина Панченко

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 16602, м.Ніжин Чернігівської обл., вул. Крапив'янського, 2, університет, новий корпус, кімната № 213, внутрішній телефон 10-39, email: almatmater.ndu@gmail.com

Комп'ютерна верстка, набір та макетування: Наталка Ландар

Віддрукована у Видавництві НДУ імені М.Гоголя
Замовлення №27